

Staré Město (k. ú. Staré Město u Uherského Hradiště, okr. Uherské Hradiště)

Ul. Jezuitská, ul. Dvorek; „Na Valách“, parc. č. 97/10.

Středohradištní období (RS3). Pohřebiště/hřbitov. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Moravské zemské muzeum – Centrum slovanské archeologie.

Lokalizace: WGS-84 – 49.0780944N, 17.4441944E

V lednu roku 2020 provedli pracovníci Moravského zemského muzea (Centrum slovanské archeologie) a Slovákého muzea v Uherském Hradišti, p. o., na ploše významné archeologické lokality „Na Valách“ ve Starém Městě (obr. 96) záchranný archeologický výzkum, jenž byl vyvolán stavbou budovy Cyrilo-metodějského centra.

V místech budoucí stavby odkryvy odhalily sedm hrobů z období raného středověku, přičemž u nebožtíků byly nalezeny předměty z oblasti hmotné kultury odpovídající 2. polovině 9. století. Kromě běžných artefaktů, jako jsou například železné nože či kovové součásti kožených řemenů, byly objeveny především šperky velkomoravské proveniencce. Jednalo se zejména o různé hrozníčkovité a bubínkovité náušnice vyrobené z drahých kovů a gombíky.

Záchranný archeologický výzkum v jižní části středohradištního pohřebiště „Na Valách“ doplnil poznatky získané dlouhodobým výzkumem Moravského zemského muzea v Brně, kdy na územním rozhraní dvou výzkumných sezón z přelomu 40.–50. let 20. století (např. Galuška 1993; 2001; Galuška, Langr 2019; Galuška, Vaškových 2002; Hochmanová-Vávrová 1962; Hrubý 1955a; 1955b; 1965) byla v roce 2020 nalezena část lokality s neprobádaným prostorem.

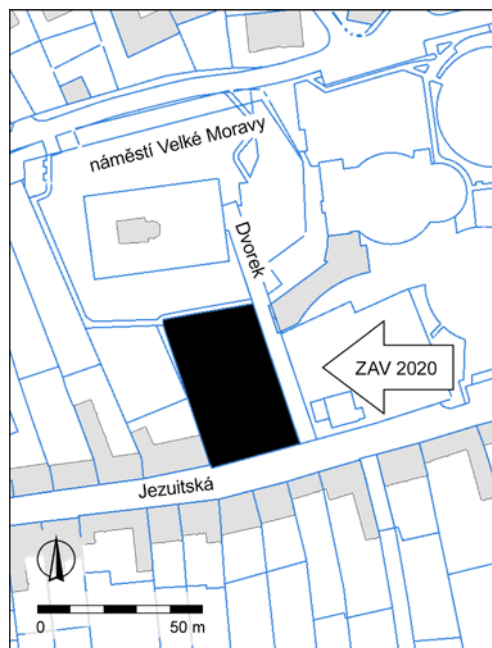
Literatura

- Galuška, L. 1993:** Archäologische Untersuchungen in Staré Město bei Uh. Hradiště. In den Jahren 1990–1991 (Bez. Uherské Hradiště). *Přehledy výzkumů 1991*, 71–73, Taf. 13.
- Galuška, L. 2001:** Staroměstsko-uherskohradištní aglomerace – vývoj osídlení a přírodní podmínky v 6.–10. století. In: L. Galuška, P. Kouřil, Z. Měřínský (eds.): *Velká Morava mezi východem a západem. Sborník příspěvků z mezinárodní vědecké konference Uherské Hradiště, Staré Město 28. 9. – 1. 10. 1999*. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 17. Brno: Archeologický ústav AV ČR, Brno, 123–137.
- Galuška, L., Langr, J. 2019:** Staré Město. *Přehled výzkumů 60(2)*, 300–301.
- Galuška, L., Vaškových, M. 2002:** *Památník Velké Moravy. Staré Město, Uherské Hradiště, Modrá, sv. Kliment u Osvětman. Uherské Hradiště: Slovákého muzeum.*
- Hochmanová-Vávrová, V. 1962:** Velkomoravské pohřebiště ve Starém Městě „Na valách“. *Výzkum v letech 1957–1959. Časopis Moravského muzea, vědy společenské 47*, 201–270.
- Hrubý, V. 1955a:** *Staré Město. Velkomoravské pohřebiště „Na valách“.* Monumenta archaeologica III. Praha: ČSAV.
- Hrubý, V. 1955b:** Základy kostela na staroslovanském pohřebišti ve Starém městě „Na valách“. *Památky archeologické XLVI*, 265–305.
- Hrubý, V. 1965:** *Staré Město. Velkomoravský Velehrad.* Praha: Nakladatelství ČSAV.

Summary

A rescue excavation carried out in Staré Město “Na Valách” (Staré Město u Uherského Hradiště cadastral area, Uherské Hradiště District; Fig. 96) in 2020 revealed seven graves from the second half of the 9th century.

Luděk Galuška, Jakub Langr

Obr. 96. Staré Město u Uherského Hradiště. Lokalizace záchranného archeologického výzkumu. J. Langr.

Fig. 96. Staré Město u Uherského Hradiště. Localisation of the rescue excavation. J. Langr.

Stavenice (okr. Šumperk)

„U Josefa“, parc. č. 629/9; 629/10; 630/17.

Středověk. Hradiště. Skupina/síť sond. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Národní památkový ústav – územní odborné pracoviště v Olomouci.

Lokalizace: WGS-84 – 49.7576494N, 16.9797231E

Záchranný terénní výzkum v prostoru hradiště v trati „U Josefa“ na katastrálním území obce Stavenice, vyvolaný následky lokální vichřice, k níž došlo 21. srpna 2019, přinesl kromě nálezů z období kultury lužických popelnicových polí (viz oddíl Doba bronzová) i celou řadu nových poznatků o středověké fázi osídlení lokality.

Doklady rané středověkého osídlení ve formě několika fragmentů keramických nádob se podařilo zachytit již v zimě roku 2019 v první fázi výzkumu, která byla zaměřena na dokumentaci vývrátů v severní části vnitřní plochy hradiště (obr. 97). V jednom ze tří zkoumaných vývrátů došlo k nálezům dvou desítek střeptů grafitové keramiky s okrově hnědým povrchem (engobou?) a jednoho keramického zlomku zdobeného hřebenovými vpichy (obr. 98: 1). Nalezené keramické zlomky se dají zařadit do 10. století. Přibližně jedna třetina získané keramiky náležela do stratigraficky zachycené vrstvy mocné 10–30 cm, která se nalézala mezi lesní hrabankou a místním podloží tvořeným zvětralou skálou. Větší část keramického materiálu pak byla získána ze zeminy, která obalovala kořenový systém vyvráceného stromu. Ve všech třech sondách dokumentovaných v zimě roku 2019 se podložím vyskytovalo téměř vždy těsně pod lesní hrabankou. Tato situace může svědčit o silné erozi nadložních vrstev západním směrem k řece Moravě, nebo o krátkodobé úrovni osídlení, kdy se nevytvořila výraznější kulturní vrstva.

Hlavním cílem terénních prací během léta a podzimu roku 2020 byl sondážní výzkum opevnění hradiště v místech jeho